AAN:
de gemeenteraden en colleges van de 17 deelnemende Gemeenten

Datum	:	24 januari 2024
Uw kenmerk	:	
Ons kenmerk	:	
Zaaknummer	:	2024-GMDB-7
Contactpersoon	:	H. van den Berg
Telefoonnummer	:	06 – 46 73 73 74

Onderwerp: financiële en algemene uitgangspunten begroting 2025

Geachte heer, mevrouw,

Inleiding
Deze (kader-)brief vindt zijn basis in het Spoorboekje P&C-cyclus 2023-2024. Wij informeren u over beleidsmatige en financiële ontwikkelingen voor de begroting 2025 e.v. van de Groene Metropoolregio. De conceptbegroting wordt, als onderdeel van de concept-regionale agenda 2025-2028 in april aan de gemeenten aangeboden.

Wij vragen de colleges en gemeenteraden kennis te nemen van deze brief. De informatie uit de brief kunt u betrekken bij het opstellen van uw eigen financiële producten.

Vertrekpunt
De actuele regionale agenda 2023-2024 heeft een looptijd van 2 jaar. Met deze periode van twee jaar is tegemoetgekomen aan de breed gedragen wens vanuit veel gemeenteraden. Dit betekent dat we dat de begroting voor 2025 gebaseerd wordt op een nieuwe regionale agenda die een looptijd kent van vier jaar: 2025-2028. Sinds het laatste kwartaal van 2023 wordt gewerkt aan deze regionale agenda. De oplading van de agenda gebeurt door het Bestuurlijk Platform van de betreffende opgave.
De uiteindelijke afweging geschiedt, conform de Gemeenschappelijk Regeling, door het algemeen bestuur (in september 2024) gehoord de zienswijzen van de gemeenten.

Uitgangspunten
Voor het opstellen van de begroting 2025 e.v. hanteren we de volgende uitgangspunten:

1. de begroting 2025-2028 heeft als uitgangspunt de activiteiten die zijn vastgelegd in de concept-regionale agenda 2025-2028 die momenteel in voorbereiding is;
2. het Bedrijfsplan GMR en de vastgestelde financiële verordeningen;
3. het Spoorboekje P&C-cyclus 2023-2024;
4. de GMR hanteert de indexeringsmethodiek zoals die is opgesteld door de adviesfunctie gemeenschappelijke regelingen en vastgelegd in de Begrotingsrichtlijnen regio Nijmegen (BRN). De index voor 2025 is 6,54%;
5. de totale inwonerbijdrage is opgebouwd uit de opgaven en het regiobureau;
6. hoogte algemene reserve is conform de Gemeenschappelijke Regeling maximaal € 100.000,00;
7. de bijdrage aan The Economic Board is voor 2025 ongewijzigd ten opzichte van 2024 met dien verstande dat met het aanbieden van de begroting 2024 het verzoek is ontvangen om de inwonerbijdrage (€ 1,00 per inwoner sinds 2026) te indexeren. Ons bestuur heeft begrip voor dit verzoek en heeft het bestuur van de The Economic Board uitgenodigd voor een gesprek. Voor zover de uitkomst van dit gesprek consequenties heeft voor de begroting 2025, dan wordt dit expliciet voorgelegd aan de gemeenten.

8. het vertrek van de gemeente Montferland per 31 december 2024 leidt tot een verhoging van de inwonerbijdrage ingaande 2025. Ons bestuur kiest er in eerste aanleg voor de regionale ambitie (en activiteiten) niet aan te passen;
9. de Netwerkdirectie wordt gevraagd een 'uitvoeringstoets' uit te voeren op de concept-regionale agenda;
10. bij het opstellen van de concept-regionale agenda is ons bestuur bewust van de financiële situatie van de gemeenten ingaande 2026 (*financiële ravijn)*;
11. bij het bepalen van de hoogte van de inwonerbijdrage is het uitgangspunt dat de deelname van de gemeenten aan de 5 opgaven onveranderd is ten opzichte van de regionale agenda 2023-2024;
12. ter dekking van de kosten die het regiobureau maakt voor de opgaven, wordt ingaande 2025 een bijdrage gevraagd van de ontvangen subsidiegelden (> € 125.000). Dit percentage bedraagt 5%.

Ontwikkelingen

- **Inflatie**
  Ook de Groene Metropoolregio wordt geconfronteerd met stijging van de loonkosten en prijzen. Een aantal jaren is besloten op basis van de BRN-methodiek de inwonerbijdrage te indexeren. Voor 2025 bedraagt het percentage 6,54%. In de begroting 2024 e.v. is nog uitgegaan van 3,5%. In de lijn van eerdere besluiten van het algemeen bestuur zijn wij van plan het verschil (3.04%) in de begroting van 2025 mee te nemen.

- **Arbeidsmarkt**
  Het is een inmiddels genoegzaam bekend dat er krapte is op de arbeidsmarkt. Gemeenten ervaren dit en daarmee de GMR ook. De regionale samenwerking is een netwerkorganisatie waarbij één van de uitgangspunten is dat medewerkers van de 17 samenwerkende gemeenten actief, veelal in deeltijd, een bijdrage leveren aan de 5 opgaven en de speerpunten binnen deze opgaven. De personele krapte bij de gemeenten maakt dat de Groene Metropoolregio steeds vaker genoodzaakt wordt externen in te huren. Dit heeft naast een prijseffect ook consequenties voor (de versteviging) van het regionale netwerk. Voor de Netwerkdirectie is dit een actueel gespreksthema.

- **Regiobureau**
  De basisbezetting van het regiobureau is nu op orde. Het wegvallen van de inwonerbijdrage van Montferland leidt niet aanpassing van de bezetting in 2025. Geheel in de lijn van de netwerkgedachte van de regionale samenwerking zijn een aantal medewerkers (veelal parttime) gedetacheerd door gemeenten. Voor die medewerkers die nagenoeg fulltime zijn gedetacheerd is nu de vraag gekomen om de detachering te beëindigen of om te zetten in een dienstverband. Hierover zal in 2e/3e kwartaal een besluit moeten worden genomen.

- **Regio Deal "Gezonde groene groei"**
  De Regio Deal van de regio Arnhem-Nijmegen is op 1 november 2023 ondertekend tijdens een feestelijke bijeenkomst in Ede. Deze Regio Deal richt zich op de aanpak van belangrijke opgaven en verbetering van de kwaliteit van leven, wonen en werken van inwoners en ondernemers in de regio Arnhem-Nijmegen. Door het Rijk is 15 miljoen beschikbaar gesteld; de partners in de regio dragen minimaal hetzelfde bedrag bij als cofinanciering.

  Besloten is dat de Groene Metropoolregio de coördinatie en de daarbij horende ondersteuning verzorgt (periode 2024-2027). In de begroting 2025 e.v. worden deze kosten verwerkt. Dekking van deze kosten komt deels uit de toegekende Rijksbijdrage en een deel komt voor rekening van de Groene Metropoolregio. De provincie Gelderland gaat de kassiersfunctie vervullen.

Bij een deel van de projecten binnen de programmalijnen is de Groene Metropoolregio inhoudelijk betrokken. De benodigde cofinanciering is opgenomen in de opgaven.

- **Gemeente Montferland**
  Met het verzoek tot uittreding is het traject in werking gezet zoals opgenomen in de regeling die ziet op uittreding uit de samenwerking. Inzet is erop gericht om de Gemeenschappelijk Regeling in het vierde kwartaal 2024 gewijzigd te hebben. Per 1 januari 2025 bestaat de samenwerking uit 17 gemeenten. Op dit moment wordt een rapport opgesteld om de consequenties van de uittreding in beeld te brengen en dit rapport dient als basis voor het bepalen van een uittredingsvergoeding. Rekening moet worden gehouden met een verhoging van de inwonerbijdrage 2025 voor het regiobureau en de 3 opgaven waarin Montferland op dit moment aan deelneemt.

- **Provincie Gelderland**
  De provincie Gelderland is bij de versterking van de regionale samenwerking in onze regio een belangrijke partner gebleken. Samen is gewerkt aan een regionale visie, de regionale agenda 2022 en de regionale agenda 2023-2024.
  In 2022 sloten de Groene Metropoolregio, he Economic Board en de provincie een bestuursakkoord om de bestaande samenwerking te bestendigen en is een investeringsagenda opgesteld. De provincie is met The Economic Board ook partner in de Regio Deal en het gesloten Human Capital Akkoord.

  De provinciale verkiezingen in 2023 heeft geleid leiden tot een nieuwe samenstelling van de staten en een nieuw college van GS. Onze inspanningen zijn en blijven erop gericht om de gezamenlijke onderschreven ambities tot uitvoering te brengen met passende en toereikende (financiële) steun van onze provinciale partner. In 2024 wordt de investeringsagenda tegen het licht gehouden en zal naar verwachting vooral de relatie met de Regio Deal een plaats krijgen in de te maken afspraken.

- **RES (Regionale Energie Strategie)**
  Met ingang van 2023 heeft het Rijk een jaarlijkse bijdrage van ongeveer € 500.000 structureel toegekend tot 2030. Om de ambities en afspraken uit de RES 1.0 uit te voeren en in te kunnen spelen op actuele ontwikkelingen is een bedrag van ongeveer 4,5 ton jaarlijks nodig, boven op de rijksbijdrage.

  Gemeenten beschikken nu over een stevig gegroeid budget voor klimaataanpak. Voor de regiogemeenten gezamenlijk ca. € 13 miljoen. Financieel betekent dit dat de gevraagde inwonerbijdrage voor de opgave Circulaire regio met ingang van 2024 met € 0,57 is toegenomen ten behoeve van RES-taken. Dekking kunnen gemeenten financieren uit de “Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)” Hiermee heeft het AB al eerder ingestemd.

- **Woondeal 2.**1
  Een jaar geleden konden wij u melden dat de financiering van de activiteiten voor de Woondeal onder druk stond door onduidelijkheid over de procesgelden voor de gesloten Woondeal. Onze inspanningen hebben ertoe geleid dat inmiddels door de provincie Gelderland voor de periode 2024-2028 middelen beschikbaar zijn gesteld voor procesgelden en voor een flexpool (jaarlijks € 870.000). De noodzakelijke cofinanciering voor de procesgelden bedraagt jaarlijks ca. 50% (€ 250.000).

Proces begroting 2025-2028
In eerdergenoemd spoorboekje is het begrotingsproces uiteengezet. Hieronder in grote lijnen de stappen die gezet worden:

- *10 april 2024* — *Behandeling conceptbegroting 2025-2028 door het algemeen bestuur en aanbieding aan de gemeenten.*
  Zienswijzeperiode gemeenteraden loopt tot 12 juli 2024
- *11 september 2024* — *Vaststellen begroting 2025-2028 door het algemeen bestuur*

Slot
Met deze brief hebben wij getracht u een beeld te geven van actuele ontwikkelingen die van invloed zijn op de op te stellen begroting voor 2025 e.v. Wij hopen dat deze brief in een behoefte voorziet. Mocht de brief aanleiding geven tot vragen dan kunt u contact opnemen met Henk van den Berg.

Met vriendelijke groet,
Het dagelijks bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

De voorzitter — de secretaris

Drs. H.M.F. Bruls — Drs. H. Tiemens

i.a.a.: RAC, algemeen bestuur, Regiobureau (Duin, Kerkhof, Van den Berg)